

UCHWAŁA PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ

z dnia 30 września 2002 r.

w sprawie wytycznych dla terytorialnych komisji wyborczych dotyczących sposobu ustalania wyników głosowania i wyników wyborów do rad gmin, rad powiatów, sejmików województw, Rady miasta stołecznego Warszawy i rad dzielnic w m.st. Warszawie oraz wyników głosowania i wyborów wójtów, burmistrzów i prezydentów miast, zarządzonych na dzień 27 października 2002 r.

Na podstawie art. 11 ust. 2, art. 122 ust. 4, art. 123 ust. 5, art. 126 ust. 1 i 2, art. 151 ust. 4, art. 154 ust. 1 i 2, art. 180 ustawy z dnia 16 lipca 1998 r. — Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw (Dz. U. z 1998 r. Nr 95, poz. 602 i Nr 160, poz. 1060, z 2001 r. Nr 45, poz. 497 i Nr 89, poz. 971

oraz z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 68, poz. 632, Nr 113, poz. 984 i Nr 127, poz. 1089), art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 15 marca 2002 r. o ustroju miasta stołecznego Warszawy (Dz. U. z 2002 r. Nr 41, poz. 361 i Nr 127, poz. 1087) oraz art. 2 ust. 2 i art. 4 ust. 10 ustawy z dnia 20 czerwca 2002 r. o bezpośrednim wyborze wójta, burmistrza

i prezydenta miasta (Dz. U. z 2002 r. Nr 113, poz. 984 i Nr 127, poz. 1089) Państwowa Komisja Wyborcza uchwała, co następuje:

§ 1. Ustala się wytyczne dla terytorialnych komisji wyborczych dotyczące sposobu ustalania wyników głosowania i wyników wyborów do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, Rady miasta stołecznego Warszawy i rad dzielnic w m.st. Warszawie oraz

wyników głosowania i wyborów wójtów, burmistrzów i prezydentów miast zarządzonych na dzień 27 października 2002 r.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu.

Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej:
F. Rymarz

Załącznik do uchwały Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 30 września 2002 r. (poz. 681)

Wytyczne

dla terytorialnych komisji wyborczych dotyczące sposobu ustalania wyników głosowania i wyników wyborów do rad gmin, rad powiatów, sejmików województw, Rady miasta stołecznego Warszawy i rad dzielnic w m.st. Warszawie oraz wyników głosowania i wyborów wójtów, burmistrzów i prezydentów miast, zarządzonych na dzień 27 października 2002 r.

Ilekcio w treści „Wytycznych” powołuje się przepisy „Ordynacji”, oznacza to ustawę z dnia 16 lipca 1998 r. — Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw (Dz. U. z 1998 r. Nr 95, poz. 602 i Nr 160, poz. 1060, z 2001 r. Nr 45, poz. 497 i Nr 89, poz. 971 oraz z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 68, poz. 632, Nr 113, poz. 984 i Nr 127, poz. 1089); powołanie przepisów „ustawy warszawskiej” oznacza ustawę z dnia 15 marca 2002 r. o ustroju miasta stołecznego Warszawy (Dz. U. z 2002 r. Nr 41, poz. 361 i Nr 127, poz. 1087); powołanie przepisów „ustawy o wyborze wójta” oznacza ustawę z dnia 20 czerwca 2002 r. o bezpośrednim wyborze wójta, burmistrza i prezydenta miasta (Dz. U. z 2002 r. Nr 113, poz. 984 i Nr 127, poz. 1089).

Jeżeli w „Wytycznych” jest mowa „o uchwale Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 16 września 2002 r.”, należy przez to rozumieć uchwałę Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 16 września 2002 r. w sprawie ustalenia wzorów protokołów i zestawień sporządzanych przez terytorialne komisje wyborcze oraz zaświadczeń o wyborze na radnego i o wyborze na wójta, burmistrza i prezydenta miasta, stosowanych w wyborach do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, Rady miasta stołecznego Warszawy i rad dzielnic miasta stołecznego Warszawy oraz w wyborach wójtów, burmistrzów i prezydentów miast (M.P. z 2002 r. Nr 45, poz. 675).

Jeżeli w „Wytycznych” jest mowa o systemach i programach informatycznych lub wspomaganie informatycznym, należy rozumieć przez to użycie oprogramowania dopuszczonego do użytku przez Państwową Komisję Wyborczą i dostarczonego przez Krajowe Biuro Wyborcze, zgodnie z uchwałą Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 2 września 2002 r. w sprawie określenia warunków i sposobu wykorzystania techniki elektronicznej w wyborach do rad gmin, rad powiatów, sejmików województw, Rady m.st. Warszawy i rad dzielnic m.st. Warszawy oraz wójtów, burmistrzów i prezydentów miast, zarządzonych na dzień 27 października 2002 r. (M.P. z 2002 r. Nr 39, poz. 609). Ilekcio w „Wytycznych” jest mowa o uchwale z dnia 2 września 2002 r., należy przez to rozumieć wymienioną wyżej uchwałę.

I. Zadania i czynności terytorialnych komisji wyborczych przed dniem wyborów

Terytorialne komisje wyborcze do czasu rozpoczęcia głosowania przyjmują informacje o zdarzeniach powodujących konieczność skreślenia nazwisk kandydatów na radnych z zarejestrowanych list, unieważnienia rejestracji list lub skreślenia z list nazwisk kandydatów na wójtów. Komisje terytorialne rozpatrują te sprawy niezwłocznie, podejmują stosowne uchwały i sporządzają obwieszczenia o dokonanych skreśleniach nazwisk kandydatów, bądź o unieważnieniach rejestracji list. Obwieszczenie podaje się do publicznej wiadomości oraz wywiesza w lokalach wyborczych na obszarze właściwych okręgów wyborczych. Terytorialne komisje wyborcze przy wykonywaniu opisanych wyżej czynności i zadań korzystają z programów informatycznych. Program ten umożliwi wprowadzanie oraz uzyskanie informacji o komitetach wyborczych, listach kandydatów i kandydatach. W przypadku skreślenia kandydata lub unieważnienia rejestracji listy kandydatów komisja poleca niezwłoczne wprowadzenie tej informacji do systemu informatycznego.

Rejestracja danych w systemie informatycznym (przy użyciu programu informatycznego) odbywa się wyłącznie w siedzibach właściwych komisji wyborczych.

W przypadku skreślenia kandydata lub unieważnienia rejestracji listy po wydrukowaniu kart do głosowania w obwieszczeniu, oprócz informacji o skreśleniu bądź unieważnieniu, podaje się wyjaśnienie o warunkach ważności głosu oddanego na karcie, na której pozostało nazwisko skreślonego kandydata bądź unieważniona lista (art. 113 ust. 2 i 3 Ordynacji).

W wyborach do rad gmin w gminach liczących do 20 tys. mieszkańców za nieważny uznaje się głos wówczas, gdy wyborca postawił znak „x” wyłącznie przy nazwisku skreślonego kandydata lub przy nazwisku kandydata z listy unieważnionej.

Jeżeli wyborca postawił znak „x” przy nazwisku kandydata skreślonego z listy oraz przy nazwisku inne-

go kandydata z tej lub innej listy, to głos taki jest ważny i zaliczany kandydatowi, którego nazwisko nie zostało skreślone.

Jeżeli oddano głos na kandydata bądź kandydatów z listy unieważnionej i na innych kandydatów z innych list, to bierze się pod uwagę tylko głos oddany na kandydatów z list nieskreślonych.

W wyborach do rad gmin w gminach liczących powyżej 20 tys. mieszkańców, w wyborach do rad powiatów i sejmików województw za nieważny uznaje się głos oddany wyłącznie na kandydata z unieważnionej listy.

Jeżeli wyborca oddał głos na kandydata z unieważnionej listy i na kandydata z innej listy, to głos taki jest ważny i zalicza się kandydatowi z listy, której rejestracja nie została unieważniona.

Głos jest nieważny, jeżeli postawiono znak „x” przy nazwisku kandydata skreślonego z listy, której rejestracja nie została unieważniona, i przy nazwisku kandydata z innej listy.

Głos oddany wyłącznie na kandydata skreślonego z listy, której rejestracja nie została unieważniona, uznaje się za ważny i oddany na tę listę (art. 118 ust. 3 Ordynacji).

Z uwagi na warunki ważności głosu na takich kartach każda terytorialna komisja wyborcza obowiązana jest spowodować, aby obwieszczenie o unieważnieniu rejestracji listy bądź o skreśleniu nazwisk kandydatów było wywieszane w lokalu wyborczym w widocznym miejscu.

Terytorialne komisje wyborcze są obowiązane także systematycznie sprawdzać, w których okręgach wyborczych głosowanie nie będzie przeprowadzone z powodu niewystarczającej liczby zarejestrowanych list i kandydatów na tych listach oraz w których okręgach wybory nie odbędą się wobec braku zarejestrowanych list kandydatów.

W wyborach do rady gminy, miasta, Rady m.st. Warszawy i rady dzielnicy w m.st. Warszawie, w wyborach do rady powiatu i w wyborach do sejmiku województwa — głosowania nie przeprowadza się, gdy liczba zarejestrowanych kandydatów na liście bądź listach jest równa liczbie radnych wybieranych w tym okręgu lub od niej mniejsza (art. 188 Ordynacji). W takim wypadku terytorialna komisja wyborcza za wybranych na radnych uznaje zarejestrowanych kandydatów. Jeżeli liczba kandydatów na radnych jest mniejsza od liczby mandatów, pozostałe mandaty pozostają nieobsadzone.

Jeżeli w okręgu wyborczym nie zostanie zarejestrowana żadna lista, pomimo postępowania, o którym mowa w art. 108 ust. 1 Ordynacji, to wyborów w tym okręgu nie przeprowadza się (art. 108, ust. 2 Ordynacji).

O przyczynach nieprzeprowadzania wyborów lub obsadzenia mandatów bez głosowania terytorialna komisja wyborcza niezwłocznie zawiadamia wyborców danego okręgu wyborczego w formie obwieszczenia sporządzonego według wzoru stanowiącego załącz-

nik nr 1 do niniejszych Wytycznych. Druk i rozplakowanie obwieszczenia zapewnia właściwy wójt (burmistrz, prezydent miasta), starosta lub marszałek województwa.

Jeden egzemplarz obwieszczenia terytorialna komisja wyborcza niezwłocznie przekazuje komisarzowi wyborczemu wraz z protokołem obsadzenia mandatu lub mandatów radnych bez głosowania, sporządzonym zgodnie z wzorem stanowiącym załącznik nr 8 do uchwały PKW z dnia 16 września 2002 r. w sprawie ustalenia wzorów protokołów i zestawień terytorialnych komisji wyborczych.

W opisany wyżej sposób gminna komisja wyborcza zawiadamia wyborców o nieprzeprowadzaniu wyborów wójta wobec niezarejestrowania żadnego kandydata (art. 11 ust. 5 i 6 ustawy o wyborze wójta) wzory uchwał podejmowanych w takich przypadkach stanowią załączniki nr 2 i 3 do niniejszych Wytycznych.

II. Sposób dostarczenia protokołów głosowania z obwodów

Protokoły głosowania w obwodzie są dostarczane — przez przewodniczących lub zastępców przewodniczących obwodowych komisji wyborczych bądź przez upoważnionego przez komisję jej członka — właściwym terytorialnym komisjom wyborczym, w zabezpieczonych kopertach. Ustala się następujący tryb i sposób doręczenia.

Gminne komisje wyborcze otrzymują protokoły głosowania w obwodzie w wyborach odpowiednio do rady gminy, a dzielnicowe komisje wyborcze w m.st. Warszawie otrzymują protokoły głosowania w obwodzie do rady dzielnicy (art. 7 ust. 2 ustawy warszawskiej). Gminne komisje wyborcze otrzymują także protokoły głosowania w obwodzie w wyborach wójta, burmistrza i prezydenta miasta.

Komisje w miastach na prawach powiatu, w tym Miejska Komisja Wyborcza w m.st. Warszawie, otrzymują 3 rodzaje protokołów: protokoły głosowania w wyborach do rady miejskiej, w wyborach burmistrza — prezydenta miasta oraz — z tych samych obwodów — protokoły głosowania w wyborach do sejmiku województwa. Są one dostarczane bezpośrednio z obwodów bądź za pośrednictwem rejonowych punktów odbioru protokołów.

Powiatowe komisje wyborcze otrzymują 2 rodzaje protokołów: protokoły głosowania w wyborach do rady powiatu oraz protokoły głosowania w wyborach do sejmiku województwa. Protokoły są im dostarczane za pośrednictwem rejonowych punktów odbioru protokołów utworzonych w urzędach gmin (miast).

Wojewódzkie komisje wyborcze otrzymują od powiatowych komisji wyborczych i od miejskich komisji wyborczych w miastach na prawach powiatu protokoły wyników głosowania do sejmiku województwa na obszarze powiatu (miasta na prawach powiatu).

Utworzenie rejonowych punktów odbioru protokołów głosowania z obwodów wymaga uzgodnień między komisjami odbierającymi protokoły a wójtami

(burmistrzami, prezydentami miast), wyznaczenia osób, które z upoważnienia komisji będą dokonywały odbioru protokołów, oraz poinformowania o dokonanych ustaleniach obwodowych komisji wyborczych. Protokoły są przekazywane w zabezpieczonych kopertach. Osoby odbierające protokoły wykonują powierzone im czynności na podstawie pisemnego upoważnienia podpisanego przez przewodniczącego komisji wyborczej, dla której przeznaczone są protokoły. Odbiór kopert z protokołami potwierdzają one czytelnym podpisem; na pokwitowaniu otrzymania protokołu wpisują informację: od której komisji, jaki protokół otrzymały oraz datę i godzinę otrzymania koperty z protokołem; otrzymane koperty w stanie nienaruszonym dostarczają właściwej komisji wyborczej. W celu sprawnej kontroli odbioru kopert z protokołami osoby przyjmujące protokoły powinny prowadzić zestawienie kontrolne otrzymywanych protokołów według poszczególnych obwodów; dyżur jest pełniony aż do czasu otrzymania protokołów ze wszystkich obwodów.

Zgodnie z uchwałą Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 2 września 2002 r. w obwodach głosowania, wymienionych w załączniku nr 4 do tej uchwały, stosowane będzie wspomaganie informatyczne. W tych obwodach dane o wynikach głosowania zostaną wprowadzone do systemu informatycznego. Pozwoli to na uzyskanie z systemu informatycznego projektów protokołów, które po podpisaniu przez członków komisji staną się dokumentami, tj. protokołami z głosowania. Na polecenie przewodniczącego komisji wyborczej dane z tych protokołów zostaną przesłane, przy użyciu sieci telekomunikacyjnej użytku publicznego, do centralnej bazy Państwowej Komisji Wyborczej dla odpowiednich terytorialnych komisji wyborczych. Przekazanie tych danych jest niezależne od przekazania do właściwych terytorialnych komisji wyborczych podpisanych przez członków komisji protokołów głosowania w obwodzie. Terytorialne komisje wyborcze, korzystające z techniki elektronicznej przy wykonywaniu zadań, pobierają z centralnej bazy Państwowej Komisji Wyborczej dane z protokołów głosowania z tych obwodów, które korzystały z techniki elektronicznej.

III. Ustalanie wyników głosowania i wyników wyborów przez terytorialne komisje wyborcze

1. Formularze wyborcze i sposób ich wypełnienia

Terytorialne komisje wyborcze, ustalając wyniki głosowania i wyniki wyborów, sporządzają zestawienia i protokoły na formularzach, których wzory określiła Państwowa Komisja Wyborcza uchwałą z dnia 16 września 2002 r. Poszczególne komisje sporządzają zestawienia i protokoły według wzorów określonych w następujących załącznikach do tej uchwały:

- gminna komisja wyborcza w gminie do 20 tys. mieszkańców — wg załączników nr 1 i 2 oraz nr 9 lub 10,
- gminna komisja wyborcza w gminie powyżej 20 tys. mieszkańców — wg załączników nr 3 i 4 oraz nr 9 lub 10,

- dzielnicowa komisja wyborcza w m.st. Warszawie — wg załączników nr 3 i 4,
- miejska komisja wyborcza w mieście na prawach powiatu i Komisja Wyborcza w m.st. Warszawie — wg załączników nr 3 i 5 oraz nr 9 lub 10 i w wyborach do sejmiku województwa — nr 6,
- powiatowa komisja wyborcza — wg załączników nr 3 i 5 oraz w wyborach do sejmiku województwa — nr 6,
- wojewódzka komisja wyborcza — wg załączników nr 5 i 7.

Ponadto terytorialne komisje wyborcze wypełniają: protokoły z obsadzenia mandatu radnego bez głosowania, wg załącznika nr 8, jeżeli w okręgach wyborczych zaistniała sytuacja przewidziana w art. 188 Ordynacji.

Zestawienia i protokoły komisje sporządzają w 3 egzemplarzach. Przy sporządzaniu tych dokumentów komisje korzystają ze wspomaganie informatycznego i komputerowego wydruku. W razie niekorzystania z wydruku komputerowego formularz protokołu należy wypełnić starannie i czytelnie. Zarzuty wniesione przez pełnomocników i członków komisji wpisuje się do właściwych rubryk protokołów, a gdyby wniesiono je w formie odrębnego dokumentu, załącza się go do protokołu, czyniąc o tym adnotację w rubryce dotyczącej zarzutów. Wniesienie zarzutów przez członków komisji nie zwalnia ich z obowiązku podpisania sporządzonych protokołów (art. 124 ust. 6, art. 152 ust. 6 i art. 179 ust. 6 Ordynacji). W rubryce „Uwagi” komisja ustosunkowuje się do wniesionych zarzutów. Każdą stronę zestawień i protokołów parafują, w miejscu na to przeznaczonym, osoby wchodzące w skład komisji obecne przy ich sporządzaniu; podpisują one także sporządzone protokoły i zestawienia. Dokumenty te opatruje się pieczęcią komisji. Komisja sporządza je w składzie nie mniejszym niż połowa składu komisji, w tym przy udziale przewodniczącego komisji bądź jego zastępcy.

2. Uprawnienia pełnomocników komitetów wyborczych

Przy ustalaniu wyników głosowania i wyników wyborów przez terytorialne komisje wyborcze mogą być obecni pełnomocnicy wyborczy komitetów wyborczych lub osoby przez nich upoważnione (art. 112 ust. 1 Ordynacji). Pełnomocnik legitymuje się dokumentem o ustanowieniu go przez komitet wyborczy pełnomocnikiem, natomiast osoba przez niego upoważniona przedstawia także upoważnienie wydane jej przez pełnomocnika. Jeżeli pełnomocnik lub osoba przez niego upoważniona przedłożyli już komisji te dokumenty, dokonując zgłoszenia list kandydatów na radnych, ich powtórne przedłożenie komisji nie jest wymagane.

Zarówno pełnomocnik wyborczy, jak i upoważniona przez niego osoba mogą wyznaczyć do reprezentowania listy swojego zastępcę, wydając mu zaświadczenie (art. 112 ust. 2 Ordynacji) według wzoru ustalonego w załączniku nr 6 do uchwały Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 9 września 2002 r. w sprawie ustale-

nia wzoru potwierdzenia zgłoszenia do rejestracji i wzoru protokołu rejestracji listy kandydatów na radnych do rady gminy, rady powiatu i sejmiku województwa, wzoru potwierdzenia zgłoszenia i wzoru protokołu rejestracji kandydata na wójta, burmistrza i prezydenta miasta oraz zaświadczenia dla męża zaufania i dla zastępcy pełnomocnika wyborczego komitetu wyborczego (M.P. z 2002 r. Nr 41, poz. 641).

Pełnomocnik oraz jego zastępca są przedstawicielami wszystkich zgłoszonych przez pełnomocnika list kandydatów na radnych oraz kandydata na wójta (burmistrza, prezydenta miasta). Jeżeli więc zgłaszał on listy np. w wyborach do rad gmin i rady powiatu, to reprezentuje interesy list kandydatów wobec tych gminnych i powiatowej komisji wyborczych (art. 112 ust. 1 Ordynacji). Pełnomocnik może wyznaczyć zastępcę do każdej terytorialnej komisji wyborczej, w której zarejestrował listy kandydatów na radnych.

Pełnomocnik i jego zastępca są uprawnieni do obserwowania czynności komisji. Mogą wnieść do protokołu uwagi z wymienieniem konkretnych zarzutów (art. 124 ust. 6, art. 152 ust. 6 i art. 179 ust. 6 Ordynacji). Przy pełnieniu czynności w komisji pełnomocnicy i ich zastępcy powinni nosić identyfikatory z imieniem, nazwiskiem i funkcją.

3. Wykorzystanie programów informatycznych przy ustalaniu wyników głosowania i wyników wyborów

Terytorialne komisje wyborcze korzystają przy ustalaniu wyników głosowania i wyników wyborów do poszczególnych rad, a także przy ustalaniu wyników głosowania i wyborów wójta, burmistrza, prezydenta miasta z oprogramowania informatycznego. System informatyczny służy do pobrania z bazy centralnej Państwowej Komisji Wyborczej danych z protokołów głosowania w obwodzie, z tych obwodów, które korzystały z techniki elektronicznej przy ustalaniu wyników głosowania. System umożliwia również wprowadzanie danych z protokołów głosowania w obwodzie, z tych obwodów, które nie korzystały z techniki elektronicznej albo w celach kontroli poprawności przesłania danych. Umożliwia on także wydrukowanie protokołów głosowania w obwodzie. System służy również do sprawdzenia poprawności arytmetycznej protokołów głosowania w obwodach, przygotowania zestawień pomocniczych, wyliczeniu wyników głosowania i wyników wyborów oraz wydruku zestawień i projektów protokołów z wyborów.

Wydruk komputerowy projektu protokołu z wyborów staje się dokumentem po złożeniu podpisów przez członków komisji wyborczej oraz opatrzeniu pieczęcią komisji.

Rejestracja danych w systemie informatycznym odbywa się pod nadzorem komisji, wyłącznie w siedzibach właściwych komisji wyborczych.

Wspomaganie informatyczne jest także stosowane przez powiatowe komisje wyborcze lub miejskie komisje wyborcze w miastach na prawach powiatu przy

ustalaniu zbiorczych wyników głosowania na obszarze powiatu lub miasta na prawach powiatu w wyborach do sejmiku województwa.

Komisje wojewódzkie pobierają z centralnej bazy Państwowej Komisji Wyborczej dane o wynikach głosowania, wprowadzonych w komisjach powiatowych i miejskich. Komisje wojewódzkie w celu kontroli poprawności danych z protokołów głosowania przesłanych drogą elektroniczną wykonują wydruki wszystkich protokołów głosowania na obszarze powiatów (miast na prawach powiatów) oraz mogą wykonać wydruki wybranych (co najmniej 5%) protokołów głosowania w obwodach z programu informatycznego i porównać je z danymi z otrzymanych oryginałów protokołów od powiatowych i miejskich komisji wyborczych.

Terytorialne komisje wyborcze, korzystające z techniki elektronicznej przy wykonywaniu zadań, przekazują dane z protokołów z wyborów wraz z danymi z protokołów głosowania w obwodach głosowania do bazy centralnej Państwowej Komisji Wyborczej dla odpowiedniego komisarza wyborczego przy użyciu sieci telekomunikacyjnej użytku publicznego. Przesyłanie danych z komisji odbywa się pod nadzorem przewodniczącego komisji.

4. Wstępne czynności terytorialnych komisji wyborczych przy sprawdzaniu protokołów

Gminne i powiatowe komisje wyborcze sprawdzają doręczone im protokoły pod względem poprawności sporządzenia, zwracając uwagę w szczególności na: prawidłowość wpisania numeru obwodu i okręgu oraz liczby mandatów w tym okręgu, podpisanie protokołu przez wszystkich członków komisji obecnych przy jego sporządzaniu (przez co najmniej połowę składu komisji), parafowanie wszystkich stron protokołu przez członków komisji, którzy protokół podpisali, opatrzenie protokołu właściwą pieczęcią. W razie wniesienia do protokołu zarzutów sprawdzeniu podlega, czy komisja obwodowa ustosunkowała się do tych zarzutów. O stwierdzeniu braków lub innych uchybień w omawianym zakresie komisja terytorialna zawiadamia przewodniczącego komisji obwodowej i zwraca do ich usunięcia. Wojewódzkie komisje wyborcze sprawdzają w podanym wyżej zakresie poprawność protokołów wyników głosowania na obszarze powiatu.

5. Czynności terytorialnej komisji wyborczej w gminach do 20 tys. mieszkańców

Gminna (miejska) komisja wyborcza, ustalając wyniki głosowania i wyniki wyborów w wyborach do rady gminy (miasta), sporządza zestawienia wyników głosowania osobno dla każdego okręgu wyborczego. W celu sprawdzenia poprawności arytmetycznej protokołu komisja korzysta z wspomaganie informatycznego. Stwierdzona niezgodność arytmetyczna w danych w protokole wymaga usunięcia błędów przez obwodową komisję wyborczą; informację o tym przekazuje się przewodniczącemu właściwej obwodowej komisji w celu usunięcia nieprawidłowości w protokole. Komisje te-

rytorialne, które nie korzystają ze wspomaganie informatycznego, sprawdzają poprawność arytmetyczną protokołów głosowania w obwodach, kontrolując spełnienie warunków wymienionych w części I pkt 11 Wytycznych dotyczących wykonywania zadań obwodowych komisji wyborczych oraz trybu przekazywania i przyjmowania protokołów głosowania w obwodzie w wyborach do rad gmin, rad powiatów, sejmików województw, Rady m.st. Warszawy i rad dzielnic w m.st. Warszawie oraz w wyborach wójtów, burmistrzów i prezydentów miast, zarządzonych na dzień 27 października 2002 r., stanowiących załącznik do uchwały Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 16 września 2002 r. (M.P. z 2002 r. Nr 45, poz. 676). Na podstawie protokołów głosowania w obwodzie, po sprawdzeniu poprawności wpisanych w nich danych w systemie informatycznym, komisja otrzymuje wydruk i zestawienia, które może poddać kontroli w ustalony przez siebie sposób. W przypadku sporządzania zestawienia metodą tradycyjną komisja sumuje dane liczbowe z protokołów głosowania w obwodach, sporządza zestawienia głosowania oddzielnie dla każdego okręgu wyborczego.

Po uzyskaniu wydruków komputerowych zestawień dla wszystkich okręgów, w których przeprowadzono głosowanie lub po ich sporządzeniu w sposób tradycyjny, komisja przystępuje do sporządzenia protokołu z wyborów.

W ramach wspomaganie informatycznego komisja otrzymuje wydruk stanowiący projekt protokołu z wyborów, którego prawidłowość sporządzenia bada w sposób przez siebie ustalony. Sporządzając protokół w sposób tradycyjny, komisja, po wypełnieniu części ogólnej i pkt I. protokołu, w pkt II.A. wpisuje liczbę okręgów, w których nie przeprowadzono głosowania z powodu braku kandydatów, i stwierdza, ile mandatów pozostaje nieobsadzonych.

Pkt II.B. protokołu wypełnia się wtedy, gdy w okręgu liczba wszystkich zarejestrowanych kandydatów jest równa lub mniejsza od liczby radnych wybieranych w okręgu wyborczym i za wybranych bez głosowania uznaje się wszystkich kandydatów, a pozostałe mandaty pozostają nieobsadzone (art. 188 Ordynacji).

Pkt III. wypełnia się wpisując dane z poszczególnych zestawień oraz protokołów z obsadzenia manda-

tów bez głosowania. W punkcie tym ujmuje się dane dotyczące wszystkich okręgów wyborczych na obszarze gminy w kolejności ich numerów.

Punkty III.B., C., D. wypełnia się w zależności od zaistnienia opisanych w nich sytuacji; dotyczą one wskazania kandydata, który uzyskuje mandat.

6. Czynności terytorialnej komisji wyborczej w gminach powyżej 20 tys. mieszkańców

Terytorialna komisja wyborcza, po sprawdzeniu prawidłowości sporządzenia protokołów głosowania w obwodach oraz ich poprawności arytmetycznej przy wykorzystaniu wspomaganie informatycznego, otrzymuje wydruk komputerowy zestawienia wyników głosowania dla każdego okręgu wyborczego, którego prawidłowość sporządzenia bada w ustalony przez siebie sposób.

Sporządzając zestawienie wyników głosowania dla każdego okręgu wyborczego w sposób tradycyjny, komisja sumuje dane z protokołów głosowania w obwodach i wpisuje je w odpowiednie rubryki zestawienia.

Pkt 7 zestawienia, dotyczący list kandydatów komitetów wyborczych, które uzyskały co najmniej 5% wszystkich głosów ważnych w wyborach do rady, dotyczy wyłącznie wyborów do rad miast na prawach powiatu, wyborów do Rady m.st. Warszawy i wyborów do rad powiatów. W związku z tym terytorialne komisje wyborcze w gminach i miastach powyżej 20 tys. mieszkańców (niebędących miastami na prawach powiatu) w punkcie tym stawiają kreski w miejscach do wypełnienia.

W przypadku niekorzystania ze wspomaganie informatycznego komisja wylicza w zestawieniu ilorazy wyborcze dla każdej listy w okręgu (pkt 8 zestawienia), dzieląc liczbę głosów łącznie oddanych w okręgu na daną listę (liczba z pkt 6 zestawienia) kolejno przez 1, 2, 3, 4, 5 itd., wyliczając dla każdej listy tyle ilorazów, ile mandatów jest w danym okręgu. Tak wyliczone ilorazy szereguje się w kolejności od największego wpisując je w pkt 9 zestawienia.

Przykładowe wyliczenie ilorazów dla okręgu 6-mandatowego, w którym głosowano na 5 list:

Ilorazy wyborcze							
Numer listy	Liczba głosów oddanych na listę	Liczba głosów z rubryki 2 podzielona przez 1	Liczba głosów z rubryki 2 podzielona przez 2	Liczba głosów z rubryki 2 podzielona przez 3	Liczba głosów z rubryki 2 podzielona przez 4	Liczba głosów z rubryki 2 podzielona przez 5	
1	2	3	4	5	6	7	8
11	100	100,000	50,000	33,333	25,000	20,000	
12	105	105,000	52,500	35,000	26,250	21,000	
13	108	108,000	54,000	36,000	27,000	21,600	
14	215	215,000	107,500	71,666	53,750	43,000	
15	303	303,000	151,500	101,000	75,750	60,600	

Uszeregowanie kolejno największych liczb (ilorazów wyborczych) dla przykładowego okręgu 6-mandatowego jest więc następujące:

- 1) 303,000 odpowiada liście nr 15
- 2) 215,000 odpowiada liście nr 14
- 3) 151,500 odpowiada liście nr 15
- 4) 108,000 odpowiada liście nr 13
- 5) 107,500 odpowiada liście nr 14
- 6) 105,000 odpowiada liście nr 12.

Ilorazy wyborcze należy obliczać z dokładnością do trzech miejsc po przecinku przy ustalaniu wyników wyborów w gminach liczących powyżej 20 tys. mieszkańców, a do czterech miejsc po przecinku w miastach na prawach powiatu, powiatach i sejmikach województw. Jeżeli kilka list uzyskałoby ilorazy równe, należy stosować kolejne kryteria podziału mandatów przewidziane w art. 123 ust. 3 Ordynacji wpisując odpowiednie dane w pkt 10 i 11 zestawienia.

Po sporządzeniu, podpisaniu i opieczątowaniu zestawień dla wszystkich okręgów wyborczych gminna, miejska, dzielnicowa komisja wyborcza sporządza protokół z wyborów według wzoru stanowiącego załącznik nr 4 do uchwały PKW z dnia 16 września 2002 r. w sprawie ustalenia wzorów protokołów i zestawień terytorialnych komisji wyborczych. Komisja otrzymuje wydruk komputerowy projektu protokołu i bada prawidłowość jego sporządzenia, porównując w ustalony przez siebie sposób dane z zestawień z danymi w protokole z wyborów. W razie sporządzania protokołu bez wspomaganie informatycznego komisja postępuje w sposób następujący.

Część ogólną protokołu, tj. punkty II.A. i II.B. wypełnia się na podstawie dokumentów wskazujących okręgi, w których nie przeprowadza się wyborów, lub danych z protokołów z obsadzenia mandatów bez głosowania.

Punkt III. wypełnia się na podstawie zestawień bądź protokołów z obsadzenia mandatów bez głosowania sporządzonych dla każdego okręgu wyborczego.

Punkty III.2. i 3. terytorialna komisja wyborcza wypełnia wówczas, gdy stwierdzenie wyboru kandydata nastąpiło na podstawie art. 123 ust. 5 Ordynacji, a pkt III.4. do 6. w sytuacjach opisanych w tych punktach, jeżeli pozostają nieobsadzone mandaty. W pkt III.7. komisja opisuje przebieg losowania przeprowadzonego w sytuacji, o której mowa w pkt III.3. protokołu (jeżeli kandydaci umieszczeni na liście w kolejności alfabetycznej otrzymali równą liczbę głosów).

Do protokołu komisja dołącza zestawienia wyników głosowania z okręgów wyborczych oraz ewentualnie protokół obsadzenia mandatów bez głosowania.

Powyższy sposób sporządzenia protokołu dotyczy także dzielnicowych komisji wyborczych w m.st. Warszawie.

7. Ustalanie wyników głosowania i wyników wyborów wójta, burmistrza, prezydenta miasta przez gminną komisję wyborczą lub miejską komisję wyborczą

A. Wyniki głosowania i wyborów przeprowadzonych w dniu 27 października 2002 r.

Gminne (miejskie) komisje wyborcze powinny w pierwszej kolejności ustalić wyniki głosowania i wyniki wyborów wójtów, burmistrzów i prezydentów miast, a następnie ustalać wyniki głosowania i wyniki wyborów do rad gmin. Taka kolejność ustalania wyników wyborów podyktowana jest koniecznością niezwłocznego poinformowania wyborców o ewentualnej konieczności przeprowadzenia ponownego głosowania (art. 4 ust. 6 ustawy o wyborze wójta).

Po otrzymaniu protokołów głosowania w obwodzie na kandydatów na wójta, burmistrza, prezydenta miasta gminna komisja wyborcza (lub właściwa miejska komisja wyborcza) korzystając ze wspomaganie informatycznego bada prawidłowość sporządzenia tych protokołów.

Poza badaniem poprawności arytmetycznej protokołu konieczne jest sprawdzenie, czy obwodowa komisja wyborcza podpisała i opieczątowała protokół oraz czy dołączyła do protokołu swoje stanowisko dotyczące zarzutów mężów zaufania i członków komisji, jeśli zarzuty takie zostały wniesione.

O stwierdzonych nieprawidłowościach komisja informuje przewodniczącego obwodowej komisji wyborczej w celu ich usunięcia.

Po otrzymaniu prawidłowo sporządzonych protokołów komisja otrzymuje wydruk komputerowy projektu protokołu z wyborów wójta, burmistrza i prezydenta miasta, po czym bada prawidłowość jego sporządzenia w sposób przez siebie ustalony. Sporządzając protokół bez wspomaganie informatycznego, komisja sumuje odpowiednie dane z protokołów wszystkich obwodowych komisji wyborczych i wpisuje je w odpowiednich rubrykach formularza protokołu.

Jeżeli na kartach do głosowania było 2 lub więcej kandydatów, komisja korzysta z formularza stanowiącego załącznik nr 9 do uchwały Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 16 września 2002 r., a jeśli głosowano na jednego kandydata — z formularza stanowiącego załącznik nr 10 do tej uchwały.

Jeżeli głosowano na więcej niż jednego kandydata, w pkt II.A. protokołu komisja wpisuje połowę liczby ważnie oddanych głosów (pkt I.5.) powiększoną o 1 głos, a w pkt II.B. — stwierdza, kto został wybrany na wójta (burmistrza, prezydenta miasta), lub jeżeli żaden z kandydatów nie uzyskał wymaganej większości głosów, w pkt II.C. wskazuje dwóch kandydatów, którzy

uzyskali największą liczbę głosów, a w przypadku równej liczby głosów niepozwalającej na wskazanie dwóch kandydatów — tego kandydata (lub kandydatów), który uzyskał większość głosów w większej liczbie obwodów głosowania lub jeżeli także to kryterium nie pozwala wyłonić kandydata — kandydata ustalonego w trybie losowania.

Podobnie komisja ustala wynik wyboru wójta (burmistrza, prezydenta miasta) wówczas, gdy w wyborach uczestniczył tylko jeden kandydat, wpisując odpowiednio, czy uzyskał więcej niż połowę głosów ważnych „za wyborem” w stosunku do łącznej liczby ważnie oddanych głosów (za wyborem i przeciw wyborowi).

Wynik wyborów komisja niezwłocznie podaje do publicznej wiadomości przez wywieszenie 1 egz. protokołu z wyborów w swojej siedzibie.

B. Przeprowadzenie i ustalenie wyników ponownego głosowania w wyborach wójta, burmistrza, prezydenta miasta

Gminna komisja wyborcza lub miejska komisja wyborcza w wypadku stwierdzenia, że w wyborach żaden kandydat nie uzyskał wymaganej większości głosów i nie został wybrany na wójta, burmistrza, prezydenta miasta, na podstawie art. 4 ust. 6 ustawy o wyborze wójta podaje do publicznej wiadomości w drodze uchwały informację o konieczności i przyczynach przeprowadzenia ponownego głosowania w dniu 10 listopada 2002 r. wskazując nazwiska i imiona dwóch kandydatów, uczestniczących w tym głosowaniu. Wzór uchwały terytorialnej komisji wyborczej stanowi załącznik nr 4 do niniejszych Wytycznych.

Jeżeli jeden z kandydatów wycofa zgodę na kandydowanie, straci prawo wyborcze lub umrze, na jego miejsce komisja dopuści kandydata, który uzyskał kolejno największą liczbę głosów w pierwszym głosowaniu (art. 4 ust. 4 ustawy o wyborze wójta).

Druk i rozplakatowanie uchwały zapewnia wójt, burmistrz, prezydent miasta (art. 109 ust. 6 Ordynacji, w związku z art. 2 ust. 2 ustawy o wyborze wójta). Uchwałę należy rozplakatować na obszarze gminy — miasta nie później niż 31 października 2002 r.

Jednocześnie gminna — miejska komisja wyborcza powinna zarządzić druk kart do głosowania w głosowaniu ponownym oraz zapewnić w porozumieniu z wójtem (burmistrzem, prezydentem miasta) dostarczenie obwodowym komisjom wyborczym kart do głosowania, urzędowych obwieszczeń, formularzy protokołów, spisów wyborców i innych materiałów niezbędnych dla przeprowadzenia głosowania.

Sposób przeprowadzenia ponownego głosowania komisja omawia z obwodowymi komisjami wyborczymi, stosując zasady dotyczące pierwszego głosowania.

Obecni przy ponownym głosowaniu mogą być tylko mężowie zaufania i pełnomocnicy tych komitetów

wyborczych, które zgłosiły kandydatów kandydujących w tym głosowaniu.

Ustalenie wyników wyborów w ponownym głosowaniu powinno przebiegać analogicznie do ustalania wyników wyborów w pierwszym głosowaniu.

Protokół z wyborów gminna — miejska komisja wyborcza sporządza według wzoru stanowiącego załącznik nr 11 do uchwały Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 16 września 2002 r.

8. Czynności powiatowej komisji wyborczej i miejskiej komisji wyborczej w mieście na prawach powiatu

1) Powiatowa i miejska komisja wyborcza w mieście na prawach powiatu ustala zbiorcze wyniki głosowania w wyborach do sejmiku województwa na obszarze powiatu lub miasta na prawach powiatu. Ustalenia tego dokonuje na podstawie protokołów głosowania w obwodach w wyborach do sejmiku otrzymanych od wszystkich obwodowych komisji wyborczych. W razie stwierdzenia nieprawidłowości w protokołach komisja informację o tym przekazuje przewodniczącemu właściwej obwodowej komisji wyborczej w celu ich usunięcia. Przy ustalaniu zbiorczych wyników głosowania w wyborach do sejmiku województwa komisja korzysta ze wspomaganie informatycznego.

Zsumowane dane z protokołów obwodowych komisji wyborczych komisja podaje w protokole wyników głosowania do sejmiku województwa na obszarze powiatu lub odpowiednio miasta na prawach powiatu, sporządzonym według wzoru stanowiącego załącznik nr 6 do uchwały Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 16 września 2002 r.

Jeden egzemplarz protokołu wyników głosowania wraz z protokołami głosowania w obwodach pakuje się w pakiet, opisuje i pieczętuje, a następnie doręcza wojewódzkiej komisji wyborczej.

Wykonanie opisanych wyżej prac przed ustaleniem wyników głosowania i wyników wyborów do rady miast i do rady powiatu podyktowane jest potrzebą umożliwienia podjęcia prac przez wojewódzką komisję wyborczą.

2) Ustalając wyniki głosowania i wyniki wyborów odpowiednio do rady powiatu lub rady miejskiej, sporządza zestawienie wyników głosowania dla każdego okręgu wyborczego. Komisja korzysta ze wspomaganie informatycznego w takim samym zakresie jak komisje w gminach powyżej 20 tys. mieszkańców. Zestawienia sporządza się na podstawie protokołów głosowania z obwodów tak samo, jak w wyborach do rad gmin w gminach powyżej 20 tys. mieszkańców z tą jednak różnicą, że w pkt 7 zestawienia komisja ustala listy komitetów wyborczych, które mają prawo uczestniczenia w podziale mandatów, gdyż spełniły warunek łącznego uzyskania 5% głosów ważnych w stosunku

do sumy głosów ważnych oddanych w wyborach do rady powiatu lub rady miejskiej w mieście na prawach powiatu na listy wszystkich komitetów wyborczych we wszystkich okręgach wyborczych. Sporządzając zestawienie metodą tradycyjną w celu ustalenia tych danych komisja sumuje liczbę głosów ważnych z protokołów głosowania w obwodzie (obwodowych komisji wyborczych) obliczając sumę liczb głosów ważnych oddanych na listy poszczególnych komitetów wyborczych we wszystkich okręgach wyborczych oraz sumę głosów ważnych oddanych łącznie na wszystkie listy w wyborach do rady powiatu lub rady miasta na prawach powiatu.

Następnie po ustaleniu komitetów wyborczych, które otrzymały na swoje listy 5% głosów ważnych w wyborach, komisja wpisuje w zestawieniu numery i nazwy list komitetów wyborczych, zarejestrowanych w danym okręgu spełniających ten warunek.

Ustalenia te wpisuje się odpowiednio w zestawieniach sporządzanych dla pozostałych okręgów wyborczych.

Sposób obliczenia ilorazów wyborczych i podania ich w pkt 8—11 zestawienia dla dokonania podziału mandatów jest identyczny jak w gminach powyżej 20 tys. mieszkańców.

Następnie komisja otrzymuje wydruk komputerowy projektu protokołu z wyborów i sprawdza prawidłowość jego sporządzenia w ustalony przez siebie sposób.

Sporządzając protokół z wyborów do rady powiatu lub odpowiednio do rady miasta na prawach powiatu bez wspomagania informatycznego komisja terytorialna korzysta z formularza według wzoru stanowiącego załącznik nr 8 do uchwały Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 16 września 2002 r.

Część ogólną, tj. pkt I. i II. wypełnia się na podstawie danych z protokołów głosowania w obwodach oraz na podstawie dokumentów wskazujących okręgi, w których nie przeprowadza się wyborów, lub danych z protokołów z obsadzenia mandatów bez głosowania.

W celu wypełnienia pkt III. komisja sumuje dane liczbowe z zestawień sporządzonych dla poszczególnych okręgów wyborczych i podaje dane dotyczące wyboru radnych wybranych z list komitetów wyborczych w pkt IV.

9. Czynności wojewódzkiej komisji wyborczej

Po otrzymaniu protokołów od powiatowych komisji wyborczych i miejskich komisji wyborczych w miastach na prawach powiatu, które ustaliły wyniki głosowania na obszarze powiatu lub miasta w wyborach do sejmiku województwa, wojewódzka komisja wyborcza

sporządza zestawienie wyników głosowania w okręgu wyborczym odrębnie dla wszystkich okręgów. Przy sporządzaniu zestawienia komisja korzysta ze wspomagania informatycznego. Sporządzając zestawienie wojewódzka komisja wyborcza bada prawidłowość ustalenia zbiorczych wyników głosowania przez powiatowe i miejskie komisje wyborcze w miastach na prawach powiatu.

Na podstawie tych zestawień wojewódzka komisja sporządza następnie protokół z wyborów do sejmiku województwa. Przy sporządzaniu protokołu komisja korzysta ze wspomagania informatycznego. Otrzymały wydruk komputerowy protokołu z wyborów komisja bada w ustalony przez siebie sposób.

Sporządzając protokół bez wspomagania informatycznego w części III. protokołu po zliczeniu danych ze wszystkich zestawień komisja ustala, które listy komitetów wyborczych otrzymały w skali województwa co najmniej 5% ważnych głosów i wskazuje listy uprawnione do udziału w podziale mandatów (art. 162 ust. 2 Ordynacji).

Kolejną czynnością komisji jest wyliczenie ilorazów wyborczych dla list uczestniczących w podziale mandatów. Wyliczenia dokonuje się w taki sam sposób jak w wyborach do rad powiatów i rad miejskich w miastach na prawach powiatu. Także kolejne punkty protokołu wypełnia się w sposób omówiony wcześniej w Wytycznych.

Jeden egzemplarz protokołu wyników z wyborów do sejmiku województwa wraz z zestawieniami, a także protokoły wyników głosowania na obszarze powiatu (miasta na prawach powiatu) sporządzone przez powiatowe komisje wyborcze (bądź miejskie w miastach na prawach powiatu) wraz z protokołami głosowania w obwodach pakuje się w pakiet, pieczętuje i opisuje, a następnie przekazuje właściwemu komisarzowi wyborczemu.

Drugi egzemplarz protokołu wraz z zestawieniami pakuje się, pieczętuje i opatruje adresem Państwowej Komisji Wyborczej. Pakiet ten dostarcza się właściwemu komisarzowi wyborczemu, w celu przekazania go Państwowej Komisji Wyborczej. Komisarz wyborczy niezwłocznie przekazuje pakiet do Państwowej Komisji Wyborczej. Komisja sporządza kopię protokołu, którą poświadcza za zgodność z oryginałem, opatruje pieczęcią komisji i wykorzystuje do podania wyników wyborów do publicznej wiadomości. W tym samym celu komisja sporządza po jednym dodatkowym egzemplarzu zestawień wyników w okręgu wyborczym. Sposób podania wyników głosowania i wyników wyborów do publicznej wiadomości określa art. 180 ust. 1 Ordynacji.

10. Tryb przeprowadzenia losowania

Terytorialne komisje wyborcze, ustalając wyniki głosowania i wyniki wyborów w sytuacjach wymagających przeprowadzenia losowania, postępują następująco.

Losowanie prowadzi przewodniczący komisji w obecności członków komisji i pełnomocników obecnych przy pracach komisji. O terminie losowania należy powiadomić pełnomocników z odpowiednim wyprzedzeniem, w celu umożliwienia im obecności przy tej czynności. Nieobecność pełnomocników nie wstrzymuje przeprowadzenia losowania.

Jeżeli ustalenia wymaga, który z kandydatów z tej samej lub z różnych list uzyskuje mandat, do jednakowych kopert wkłada się kartki z wypisanymi nazwiskami i imionami tych kandydatów oraz numerami list, na których się znajdują. Po wymieszaniu kopert losuje się jedną z nich. Nazwisko i imię wylosowanego kandydata oraz numer listy odczytuje się i okazuje obecnym, a wylosowaną kartkę dołącza się do protokołu. Na żądanie osób obecnych przy losowaniu należy okazać zawartość niewylosowanych kopert. Przebieg przeprowadzonego losowania opisuje się w protokole (art. 122 ust. 2 i 3, art. 123 ust. 5, art. 151 ust. 4, art. 178 ust. 6 Ordynacji oraz art. 4 ust. 3 i 9 ustawy o wyborze wójta).

11. Podanie do publicznej wiadomości wyników głosowania i wyborów

Każda terytorialna komisja wyborcza niezwłocznie po ustaleniu podaje do publicznej wiadomości wyniki głosowania i wyniki wyborów do danej rady według okręgów wyborczych, wywieszając jeden egzemplarz protokołu z wyborów wraz z zestawieniami wyników głosowania w okręgach wyborczych w siedzibie komisji w miejscu łatwo dostępnym dla wyborców (art. 125, art. 153 i art. 180 ust. 1 Ordynacji). Powiatowa komisja wyborcza i miejska komisja wyborcza w mieście na prawach powiatu, a także Miejska Komisja Wyborcza w m.st. Warszawie podaje do publicznej wiadomości wyniki głosowania w wyborach do sejmiku województwa.

12. Sposób przekazywania dokumentów z wyborów właściwemu komisarzowi wyborczemu

Gminna, miejska, miejska w mieście na prawach powiatu i powiatowa komisja wyborcza po ustaleniu wyników głosowania i wyników wyborów w wyborach do danej rady, jeden egzemplarz protokołu z wyborów wraz z zestawieniami dotyczącymi każdego okręgu i protokołami z obsadzenia mandatów bez głosowania oraz protokołami głosowania w obwodach pakuje w pakiet, opisuje i pieczętuje, a następnie dostarcza właściwemu komisarzowi wyborczemu. Powiatowe komisje wyborcze i komisje wyborcze w miastach na prawach powiatu przekazują komisarzowi wyborczemu, właściwemu w zakresie czynności o charakterze ogólnowojejewódzkim, protokół głosowania do sejmiku województwa na obszarze powiatu lub miasta na prawach powiatu. Wojewódzka komisja wyborcza pakiet z właściwymi dokumentami dostarcza komisarzowi wyborczemu właściwemu w zakresie wykonywania czynności o charakterze ogólnowojejewódzkim. Dopuszczalne jest przekazanie pakietu z dokumentami za pośrednictwem upoważnionego przez komisarza wyborczego członka inspekcji.

13. Sprawdzanie przez komisarza wyborczego prawidłowości ustalenia wyników głosowania i wyników wyborów

Komisarz wyborczy po otrzymaniu protokołów wyników z wyborów wraz z zestawieniami i protokołami głosowania w obwodach od gminnych, miejskich (w miastach na prawach powiatu), powiatowych i wojewódzkiej komisji wyborczych sprawdza prawidłowość ustalenia wyników głosowania i wyników wyborów do poszczególnych rad oraz wyborów wójtów, burmistrzów i prezydentów miast.

W razie stwierdzenia nieprawidłowości zarządza się ponowne ustalenie wyników i zawiadamia o tym niezwłocznie Państwową Komisję Wyborczą (art. 127, art. 155, art. 180 ust. 2 Ordynacji).

Do czasu uzyskania potwierdzenia od komisarza wyborczego, że przekazane protokoły sporządzono prawidłowo, każda terytorialna komisja wyborcza pełni dyżur w sposób wcześniej ustalony w porozumieniu z komisarzem wyborczym. Ustalając tryb pełnienia dyżuru należy mieć na uwadze konieczność bieżącego kontaktu z członkami, w sposób umożliwiający zebranie się komisji w regulaminowym składzie w razie potrzeby ponownego ustalenia wyników głosowania lub wyborów.

14. Wydanie radnym zaświadczeń o wyborze

Każda terytorialna komisja wyborcza po stwierdzeniu przez właściwego komisarza wyborczego prawidłowości ustalenia wyników wyborów sporządza dla wybranych radnych zaświadczenia o wyborze na radnego na właściwych formularzach, według wzoru ustalonego przez Państwową Komisję Wyborczą w uchwale z dnia 16 września 2002 r. (załączniki nr 12, 13 i 14 do uchwały).

Gminne komisje wyborcze wydają wybranym wójtom, burmistrzom lub prezydentom miasta zaświadczenie o wyborze według wzoru stanowiącego załącznik nr 15 do wymienionej uchwały.

15. Postępowanie z dokumentacją z wyborów

Egzemplarze protokołów i zestawień, które pozostały w komisjach terytorialnych oraz inne dokumenty powstałe przy ustalaniu wyników (arkusze pomocnicze, wydruki itp.), pakuje się, pieczętuje, opisuje i tak uporządkowane przekazuje wraz z pieczęcią, za pokwitowaniem, do depozytu organom obsługującym działalność właściwych komisji (tj. wójtowi, burmistrzowi, prezydentowi miasta, staroście lub marszałkowi województwa).

Dostęp do tych dokumentów, do czasu potwierdzenia przez komisarza wyborczego prawidłowości sporządzonych protokołów, mają tylko członkowie właściwych terytorialnych komisji wyborczych. Po uzyskaniu tego potwierdzenia depozyt pozostaje w archiwum urzędu, a dalszy sposób postępowania z tymi dokumentami zostanie określony rozporządzeniem wydanym na podstawie art. 187 Ordynacji.

WZÓR

Obwieszczenie

..... Komisji Wyborczej w .....
(nazwa) (miejsowość)
z dnia ..... 2002 r.
o obsadzeniu mandatów radnych

.....
(nazwa rady — sejmiku województwa)

bez głosowania

Na podstawie art. 189 ust. 1 ustawy z dnia 16 lipca 1998 r. — Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw (Dz. U. z 1998 r. Nr 95, poz. 602 i Nr 160, poz. 1060, z 2001 r. Nr 45, poz. 497 i Nr 89, poz. 971 oraz z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 68, poz. 632, Nr 113, poz. 984 i Nr 127, poz. 1089)

..... Komisja Wyborcza podaje do wiadomości wyborców, co następuje:
(Gminna, Powiatowa, Wojewódzka)

1. W okręgu wyborczym nr ..... utworzonym dla wyboru .....
(nazwa rady — sejmiku województwa)

obejmującym ..... mandatów, ... Komisja Wyborcza zarejestrowała
(liczba) (nazwa)

..... kandydatów na radnych.

W związku z tym, na podstawie art. 188 Ordynacji wyborczej w okręgu nr ..... głosowania
w wyborach do ..... nie przeprowadza się.
(nazwa rady — sejmiku województwa)

2. Za wybranych na radnych ..... Komisja Wyborcza uznaje
(nazwa)

następujących zarejestrowanych kandydatów:

z listy nr .....
(nazwa lub skrót nazwy komitetu wyborczego)

1. ....
(nazwisko i imię)

2. ....

3. ....

z listy nr .....

1. ....

2. ....

3. Ponieważ liczba zarejestrowanych kandydatów jest mniejsza od liczby mandatów w okręgu, ...
mandatów pozostaje nieobsadzonych^{*)}.

Przewodniczący

..... Komisji Wyborczej
(nazwa)

.....
(imię i nazwisko)

^{*)} Ewentualnie pominąć.

WZÓR

Uchwała

.....
(nazwa) **Komisji Wyborczej w** .....
(miejsowość)
z dnia ..... 2002 r.
o nieprzeprowadzaniu bezpośrednich wyborów

..... **w dniu 27 października 2002 r.**
(wójta, burmistrza, prezydenta — nazwa gminy lub miasta)*

Na podstawie art. 11 ust. 2 i 5 w związku z ust. 6 ustawy z dnia 20 czerwca 2002 r. o bezpośrednim wyborze wójta, burmistrza i prezydenta miasta (Dz. U. z 2002 r. Nr 113, poz. 984 i Nr 127, poz. 1089) .....
(nazwa)

Komisja Wyborcza uchwala, co następuje:

§ 1.

1. W wyborach zarządzonych na dzień 27 października 2002 r. nie został zarejestrowany żaden kandydat na

.....
(wójta, burmistrza, prezydenta — nazwa gminy lub miasta)*

2. Wybory bezpośrednie .....
(wójta, burmistrza, prezydenta — nazwa gminy lub miasta)*

nie odbędą się. Wyboru ..... dokona Rada .....
(wójta, burmistrza, prezydenta miasta)* (miasta, gminy)*

§ 2.

1. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega podaniu do wiadomości wyborców przez rozplakatowanie na obszarze gminy.

2. Druk i rozplakatowanie uchwały zapewni .....
(wójt, burmistrz, prezydent miasta)*

Przewodniczący

..... Komisji Wyborczej
(nazwa)

.....
(imię i nazwisko)

*) Wpisać odpowiednio.

WZÓR

Uchwała

..... Komisji Wyborczej w .....
(nazwa) (miejsowość)
z dnia ..... 2002 r.
o przeprowadzeniu głosowania tylko na jednego kandydata na
.....
(wójta, burmistrza, prezydenta — nazwa gminy lub miasta)^{*)}

Na podstawie art. 11 ust. 3—5 ustawy z dnia 20 czerwca 2002 r. o bezpośrednim wyborze wójta, burmistrza i prezydenta miasta (Dz. U. z 2002 r. Nr 113, poz. 984 i Nr 127, poz. 1089) ..... Komisja Wyborcza uchwala, co następuje: (nazwa)

§ 1.

1. W wyborach zarządzonych na dzień 27 października 2002 r. został zarejestrowany tylko jeden kandydat

..... na .....
(imię — imiona, nazwisko) (wójta, burmistrza, prezydenta — nazwa gminy lub miasta)^{*)}
zgłoszony przez .....
(nazwa lub skrót nazwy komitetu wyborczego)

2. Wybory ..... zostaną przeprowadzone,
(wójta, burmistrza, prezydenta — nazwa gminy lub miasta)^{*)}

a kandydat zostanie wybrany, jeżeli w głosowaniu otrzyma więcej niż połowę ważnie oddanych głosów. W przypadku, gdy kandydat nie otrzyma więcej niż połowę ważnie oddanych głosów, wyboru .....

..... dokona Rada .....
(wójta, burmistrza, prezydenta — nazwa gminy lub miasta)^{*)} (gminy, miasta)^{*)}

§ 2.

1. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega podaniu do wiadomości wyborców przez rozplakowanie na obszarze gminy.

2. Druk i rozplakowanie uchwały zapewni .....
(wójt, burmistrz, prezydent miasta)^{*)}

Przewodniczący

..... Komisji Wyborczej
(nazwa)

.....
(imię i nazwisko)

^{*)} Wpisać odpowiednio.

WZÓR

Uchwała

Komisji Wyborczej w .....

*(nazwa)**(miejscowość)*

z dnia ..... 2002 r.

o przeprowadzeniu ponownego głosowania w wyborach

..... w dniu 10 listopada 2002 r.

(wójta, burmistrza, prezydenta — nazwa gminy lub miasta)*)

Na podstawie art. 4 ust. 6 ustawy z dnia 20 czerwca 2002 r. o bezpośrednim wyborze wójta, burmistrza i prezydenta miasta (Dz. U. z 2002 r. Nr 113, poz. 984 i Nr 127, poz. 1089) .....

(nazwa)

Komisja Wyborcza uchwała, co następuje:

§ 1.

1. W wyborach przeprowadzonych w dniu 27 października 2002 r. żaden z .....
(liczba)
kandydatów nie został wybrany na .....
(wójta, burmistrza, prezydenta — nazwa gminy lub miasta)*), ponieważ
nie otrzymał więcej niż połowę ważnie oddanych głosów.
2. W dniu 10 listopada 2002 r. zostanie przeprowadzone ponowne głosowanie na dwóch kandydatów, którzy w pierwszym głosowaniu otrzymali największą liczbę ważnych głosów.
3. Kandydatami na ..... w ponownym głosowaniu są:
(wójta, burmistrza, prezydenta miasta)*)
  - 1) .....
(nazwisko i imię — imiona)
zgłoszony przez .....
  - 2) .....
4. Głosowanie będzie przeprowadzone w godzinach od 6.00 do 20.00 w tych samych lokalach wyborczych, co w dniu 27 października 2002 r.

§ 2.

1. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega podaniu do wiadomości wyborców przez rozplakatowanie na obszarze gminy.
2. Druk i rozplakatowanie uchwały zapewni .....
(wójt, burmistrz, prezydent miasta)*)

Przewodniczący

..... Komisji Wyborczej
(nazwa).....
(imię i nazwisko)

*) Wpisać odpowiednio.